

DAV PUBLIC SCHOOLS, ODISHA ZONE
PERIODIC ASSESSMENT- 1, 2023-24

- Please check that this question paper contains 03 printed pages.
- Check that this question paper contains 10 questions.
- Write down the serial number of question in the left side of the margin before attempting it.
- The students will read the question paper only and will not write any answer on the answer script during this period

CLASS-VIII
SUBJECT- LOWER SANSKRIT

Time- 1hr. 30 min

Maximum Marks- 40

1. अधोलिखितानुच्छेदं पठित्वा प्रश्नान् उत्तरत।

भारतम् अस्माकं मातृभूमि। अस्मिन् भारतवर्षे वहवः महापुरुषाः आसन्। तेषु जगद्गुरुः शङ्कराचार्यः अन्यतमः। शङ्कराचार्यस्य माता आर्याम्बा आसीत्। यदा सः शङ्कराचार्यः अष्टवर्षीयः आसीत्, तदा सः एकदा स्नानार्थं नदिम् अगच्छत्। तत्र एकः मकरः आगत्य तं आक्रमणम् अकरोत्। तदा शङ्करस्य चित्कारं श्रुत्वा सर्वे आगच्छन्। माता अक्रन्दत्। यदा माता शङ्करं सन्यासव्रतग्रहणं कर्तुम् अनुमतिम् दत्तवती, तदा मकरः त्यक्तवान्। अन्ते सः शङ्करः सनातनधर्मस्य प्रचाराय भारते चतुर्षु स्थलेषु मठस्थापनम् अकरोत्।

I. एकपदेन उत्तरत-

[1×2=2]

(क) भारतवर्षे वहवः के आसन् ?

(ख) शङ्कराचार्यस्य माता का आसीत् ?

II. पूर्णवाक्येन उत्तरत

[2×1=2]

सः एकदा स्नानार्थं कुत्र अगच्छत्?

III. निर्देशानुसारम् उत्तरत-

[½×2=1]

(i) " सः एकदा स्नानार्थं नदिम् अगच्छत्।" अत्र क्रियापदं किम् ?

(क) एकदा

(ख) अगच्छत्

(ग) सः

(घ) स्नानार्थम्

(ii) " जगद्गुरुः शङ्कराचार्यः " अनयोः किम् विशेषणम् ?

(क) वहवः

(ख) जगद्गुरुः

(ग) दर्शनार्थ

(घ) शङ्कराचार्यः

2. चित्रानुसारं मञ्जूषातः उचितपदैः रिक्त-स्थानानि पूरयत।

[1×5=5]

- (i) इदं _____ चित्रम् अस्ति
(ii) अत्र वहबः _____ पठन्ति
(iii) अत्र एका _____ पाठयति
(iv) शिक्षिका _____ लिखति
(v) श्रेणीगृहस्य चित्रं _____ अस्ति

शिक्षिका, सुन्दरम्, श्रेणीगृहस्य, छात्राः, श्यामपटे

3. निर्देशानुसारं वर्णसंयोजनं विन्यासं वा कुरुत। [1×3=3]

- (i) ह्+अ+र्+इ+ण्+अः = _____।
(ii) म्+ऊ+ष्+अ+क्+अः= _____।
(iii) मित्राणि =म्+इ+त्+__+आ+ण्+इ

4. रेखांकितपदानां सन्धि-सन्धिविच्छेदं वा कुरुत। [1×3=3]

- (i) ये किमपि "न+असत्यं" वदन्ति।
(ii) "तव+अस्तु" मा क्वचिद् भयम्।
(iii) सज्जनाः "पर+उपकारिणः" भवन्ति।

5. विकल्पेभ्यः उचितशब्दरूपं चित्वा लिखत- [1×3=3]

- (i) _____ विद्यालयं गच्छन्ति।
(क) बालकः (ख) बालकौ (ग) बालकाः (घ) बालकैः
(ii) तत्र _____ अस्ति।
(क) लता (ख) लते (ग) लताः (घ) लताम्
(iii) _____ नद्यां स्नानं कृर्वन्ति
(क) मुनिः (ख) मुनी (ग) मुनयः (घ) मुनिम्

6. विकल्पेभ्यः उचितधातुरूपं चित्वा लिखत- [1×3=3]

- (i) बालकः विद्यालयं _____।
(क) गच्छति (ख) गच्छन्ति (ग) गच्छतः (घ) गच्छामः
(ii) छात्राः कक्षायाम् _____।
(क) पठति (ख) पठन्ति (ग) पठतः (घ) पठामः
(iii) अद्य वृष्टिः _____।
(क) भवति (ख) भवतः (ग) भवन्ति (घ) भवामि

7 मञ्जूषातः उचित अव्ययपदं चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत।

[1×3=3]

- (i) _____ सोमवासरः अस्ति।
(ii) _____ एकः सरोवरः अस्ति।
(iii) सः _____ श्रीक्षेत्रम् अगच्छत् ।

द्वयः,

अद्य,

अत्र

8. अधोलिखितानुच्छेदं पठित्वा प्रश्नान् उत्तरत।

एषः काकः अस्ति। एषा चटका अस्ति । एते द्वे मित्रे स्तः । एकदा इतस्ततः परिश्रम्य तौ एकस्मिन् वृक्षे निर्मितम् एकं सुन्दरं गृहम् अपशयताम्। सुन्दरं गृहम् दृष्ट्वा तौ अचिन्तयताम्- किमर्थं न आवयोः अपि एतादृशं सुन्दरं गृहं रचयिष्यावः इति चिन्तयित्वा स्वनिवासं आगच्छताम्।

I. एकपदेन उत्तरत-

[1×2=2]

- (i) के मित्रे स्तः ?
(ii) तौ एकस्मिन् वृक्षे निर्मितम् किम् अपशयताम्?

II. पूर्णवाक्येन उत्तरत-

[2×1=2]

सुन्दरं गृहम् दृष्ट्वा तौ किम् अचिन्तयताम्- ?

III. निर्देशानुसार उत्तरत-

[½×2=1]

(i) " सुन्दरं गृहम् " अनयोः किम् विशेषणम् ?

(क) सुन्दरं (ख) गृहम् (ग) सन्ति (घ) चटका

(ii) " सुन्दरं गृहम् दृष्ट्वा तौ अचिन्तयताम् " अत्र क्रियापदं किम् ?

(क) सुन्दरं (ख) गृहं (ग) तौ (घ) अचिन्तयताम्

9. मञ्जूषातः उचितपदैः रिक्त-स्थानानि पूरयत-

[1×5=5]

- (i) चेतः _____ ।
(ii) निरामया _____ ।
(iii) वाचि _____ ।
(iv) धीराः _____ ।
(v) सन्तः _____ ।

रोगरहिताः,

धैर्यवन्तः,

सज्जनाः,

वाण्याम्,

हृदयम्

10. रेखांकितपदानि आधृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत ।

[1×5=5]

- (i) **नीतिनिपुणाः** स्तुवन्तु निन्दन्तु वा ।
(ii) सन्मित्रं **पापात्** निवारयति ।
(iii) **चटका** काकं कथयति ।
(iv) तौ **स्वनिवासं** अगच्छताम् ।
(v) उत्तमाः **मानम्** इच्छन्ति ।